

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi. Tämä jakso alkaa pyhäinpäivästä 2.11. ja päättyy 2. adventtisunnuntaihin 8.12.

Pyhien yhteys

ILM. 7:2–3, 9–17

PYHÄINPÄIVÄ 2.11.

Ilmestyskirja avaa eteemme toivon näkymät. Jumala lahjoittaa meille kodin taivasten valtakunnasta. ”Minun Isäni kodissa on monta huonetta -- enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan.” Joh. 14:2 Tästä juhlasta saamme aavistuksen Siionin kanteleen laulusta numero 483. ”On meillä ilon maa lähellä Jumalaa / ei siellä ole tuskaa kuolemaa / sen ihanuudessa ylhäällä taivaassa / hän Jeesus Kuninkaamme on. / Yö on poissa, yö on poissa, /halleluja, yö on pois. / Siellä valona on itse Jumala, halleluja, yö on pois!”

Ilmestyskirjan – ja miksei myös äskeisen laulun sanatkin – ovat lohdullisia erityisesti vääryyttä kokeneille kristityille – heille, joita on vainottu Kristuksen nimen tähden.

Ilmestyskirja kertoo siitä, että Jumalan tuomio tulee koittamaan kerran. Jumalattomuudelle ja pahuudelle laitetaan piste. Vainot päättyvät kerran kaikkialta. Päivän lukukappaleessamme enkeli ilmoittaa Johannekselle, että Jumalan palvelijoiden otsaan on painettu sinetti. Tämä on tärkeä yksityiskohta tekstissämme ja haluan tänään puhua tämän sinetin merkityksestä. Kuuntele tarkkaan: Jumala – painaa sinetin - Jumalan palvelijoiden - otsaan. Nostan esille kolme näkökulmaa tähän liittyen.

Ensinnäkin, sinetti kertoo siitä, että nämä sinetillä merkityt kuuluvat Jumalalle. He ovat nyt korvamerkityt kuulumaan Jumalalle. Lapissa matkailleet ovat huomanneet porojen korviin tehdyt viillot. Eläimet kulkevat vapaasti eri alueilla, mutta poronerotuksen aikaan korvamerkki kertoo kenelle porot kuuluvat. Ulkopuoliset eivät voi vaatia niitä itselleen. Orjille saatettiin painaa otsaan omistajansa merkki. Hesekiel puhuu myös siitä,

kuinka sinetöidyt ovat Herran omaisuutta (Hes. 9:4). **Jukka Thurén** kirjottaa, kuinka orjan otsassa saattoi olla omistajansa merkki. Nämä sinetöitävät olivat Jumalan orjia; heidän palvelijoitaan. Hesekielin mukaan otsaan painettu merkki suojelisi syntiä vihaavia Jerusalemlaisia. Heprealaisen tekstin mukaan tämä Hesekielin mainitsema merkki on muinaisheprean tau, mikä näyttää vinoristiltä. Kreikkalainen kristitty näki siinä kirjaimen X eli khi= Khristos. Thurén muistuttaa myös, että myös Ilmestyskirjan 14 luvussa sinetinä on Jumalan ja Karitsan nimi ja nämä molemmat merkitykset voidaan lukea kirjaimesta X. Vrt. (Jes. 44:5 sekä 2. Kor. 1:22): ”Hän on painanut meihin sinettinsä ja antanut meidän sydämiimme vakuudeksi Hengen.”

Toiseksi, sinetti muistuttaa siitä, että Jumala huolehtii omistaan. Vanhan testamentin kuvaus tuhotulvasta ja Nooan arkista valaisee tätä asiaa. Jumala huolehti aikanaan siitä, että Nooa ja hänen perheväkensä pääsivät varmasti sisälle arkkiin, ennen tuhotulvan koittamista. 1. Moos. 7:16 mainitsee, kuinka ” Herra sulki oven hänen jälkeensä.”

Nooan arkissa oli vain yksi ovi. Pelastukseen on vain yksi tie: Kristus. Ratkaisevaa on se, että Jumala avasi tien pelastukseen ja armon ajan päätyttyä Herra sen myös sulkee. Tavallaan Jumala ”sinetöi myös arkin oven”, sillä sitä ei kukaan muu voinut avata eikä sulkea. Jumalan pelastussuunnitelma toteutuu Jumalan aika-aulun ja hyvän tahdon mukaan. Jeesus sanoo itse Filadelfian seurakunnan enkelille: ” Näin sanoo Pyhä ja Tosi, Daavidin avaimen haltija, hän, jonka avaamaa ovea ei kukaan sulje, hän, jonka sulkemaa ovea ei kukaan avaa”(Ilm. 3:7 KR38).

Kolmanneksi, sinetti muistuttaa siitä, että Jumala huolehtii omistaan ja että pelastus on yksin armosta, yksin uskosta, yksin Kristuksen tähden. ”Sillä armosta te

ollette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta-se on Jumalan lahja- ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi.”(Ef.2:8–9) Pelastumme siksi, että Jumala on ottanut meidät omikseen. Siksi kristitty saa rohkaistua luottamuksessa Jumalaan ja muistaa samalla omaa kastettaan. Kaste on sinetti, joka osoittaa kenelle me kuulumme. Meitä ei ole kastettu omiin itsellemme, vaan Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Hän omistaa meidät. Hän takaa itse sen, että jokainen, joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu (Mark. 16:16).

”Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteena-joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta-Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta, hänen, joka on mennyt taivaaseen ja on Jumalan oikealla puolella; ja hänen allensa ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut.” (1. Piet. 3:21–22). ●

Taito Heikkilä

Ulos heitetty mies

MATT. 22:1–14

21. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 3.11.

Katkelma Suomen Raamattuopistolla pidetystä saarnasta.

”Oma vikasi, jos joudut kadotukseen! Et ole lotkauttanut korvaasi Jumalan kutsulle. Tai jos vähänkin kolahtaa, tungettelet sisään omilla ehdoillasi. Et suostu Jumalan pelastustiehen. Aina olet kiemurtelemassa Jumalan sanasta omille teillesi. Luovu kaikenkarvaisista verukkeistasi, suostu Jumalan kutsuun ja Jumalan valtakuntaan. Anna Pyhän Hengen sanalla tehdä sinussa työnsä.” Näin voisi nykysuomeksi muotoilla Jeesuksen kutsun, kehotuksen ja nuhteen vertauksessaan kuninkaan pojan häistä.

Varoittavana esimerkkinä on mies, joka vielä juhlaaloista ja -iloista heitetään ulos pimeyteen. Hän tulee omissa arki-

vaatteissaan häihin, mutta ei pääse juhlaan. Paremmatkin vaatteet olisivat olleet tarjolla. Hän elää jos-takin syystä ihan eri todellisuudessa kuin Kuningas ja ne, jotka ottivat juhlat todesta. Emme tiedä miksi. Mutta tuon ”hällä väliä” -miehen maailman ja Jumalan valtakunnan välistä kuilua kuvaavat kuninkaan tyrmistyneet sanat: ”Ystävä, kuinka saatoit tulla tänne sisälle ilman häävaatteita”. Nämä kaksi persoonaa katsovat – ei vain silmillään, vaan – koko olemassa-olollaan hääjuhlaa aivan eri tavoin. Mies, joka vertauksessa ja ihan elävässä elämässä, edustaa muitakin samoin asennoituvia, ei pidä juhlaa kovin suuressa arvossa. Arvostustahan vaateutus ilmaisee. Ehkä hän halusi kuitenkin jollakin puolivillaisella tavalla miellyttää kuningasta. Ei olisi mukavaa, varsinkaan itämailla, joutua kuninkaan epäsuosioon. Siinä voisivat pian mennä maat ja mannut ja henkikin. Hänen toinen jalkansa on juhlassa, toinen kiireisessä arjessa: mammonassa, bisneksessä ja muussa, joiden vuoksi monet muutkaan vertauksen ihmiset eivät voineet tulla. Hän nyt ei kuitenkaan ollut niin vahva luonne, että olisi ruvennut pahoinpitelemään kuninkaan lähettäjiä. ”Sen verran pitää ymmärtää omaa etua”. Eipä hän myöskään sutkina osannut sanoa ei. Mutta siinä kaikessa muussa kiireessä, jonka ohella lähtöä teki, juhlapuku unohtui, sitä ei ehtinyt vaihtaa tai asenne oli ”so what”, mitäpä tuosta. Pääasia olla paikalla. Siinä riittävä poliittinen korrektius. Pukuasialla hän ei varmaankaan halunnut loukata kuningasta, muutoin hän olisi ollut itsetuhoinen. Mutta ei vain ehkä näe tätä asiaa niin tärkeäksi, koska niin monet muut asiat ovat hyvin tärkeitä.

Toisin Kuningas. Hän ei ole kaikkiruokainen pukujen suhteen. Jokin etiketti nyt sentään on Jumalan pidoissa. Pukukoodi on annettu ja pukujakin tarjolla. Tai vaassa on vain oikein puettuja. Heillä on

Jumalan Pojan usko. Heidät puetaan jo maan päällä, armon ja kutsun ajassa, syntien anteeksiantamukseen. Pukuja on jaoissa tässäkin jumalanpalveluksessa. Olisi tavatonta röyhkeyttä kuvitella pääsevänsä kuninkaan Pojan häihin omillaan. Miten on pukusi laita? Ei viimeistä huutoa, vaan ajaton Kristus-kuosi. Kyllä pukee ja kestää ja vie perille taivaan iloon. Vauvasta vaariin, kasteesta hautaan. Kun vaan kelpaa. Kun kelaamme ulosheitetyn miehen elämää taaksepäin, otamme taikamaa, vastaan tulee tavaton määrä Jumalan jakoon panemaa rakkautta. Kertyy aivan uskomaton määrä evankeliumia, iloista uutista. On Jumalan suuri huoli ja vaivannäkö ihmisen saamiseksi ikuisen iloon: a) Ensiksikin on suunniteltu ja järjestetään ylipäänsä Kuninkaan pojan häät. Iso koneisto lähtee liikkeelle: ”Kuningas laittoi häät pojallensa”. Jumala on luonut meidät ihmiset yhteyteensä ja tahtoo luokseen jokaisen elämän juhlaan ajassa ja suurimpaan mahdolliseen riemuun taivaassa. Loppupeleissä juhla on niin valtava, että tämä savimajamme täytyy luoda uudeksi, että se kestäisimme sen. Jeesuksen ajan juutalaiset opettajat puhuivat siitä, kuinka tämä elämä on kihlusaikaa ja tuleva on häät suhteessa Jumalaan. Kuten huomaamme myös Jeesus käyttää tätä kuvastoa. b) Toiseksi vertauksessa kerrotaan häihin tarkoitetuista ihmisistä: ”Kutsuvieraista”. Sana kutsuvieraat sisältää sen, että alustava valinta ja tietoisuus juhlasta on jo olemassa ennen H-hetken koittamista. Sana kutsua johdannaisineen esiintyy Raamatussa yli 700 kertaa Jumalasta puhuttaessa. Jumala kutsujana ruumiillistuu viimein Jeesuksessa. Kristityistä aletaankin Uudessa testamentissa käyttää vakiintunutta termiä ”kutsutut”.

Reilun viikko sitten matkustin synodaalokokoukseen Kuopioon. Puheita kuunneltiin ja kollegoja kohdattiin. Koiko synodaalokokouksen parhaan puheen

kuulin heti rautatieasemalla noustuani junasta. Työkäinen mies katsoi minua ja pysäytti. ”Näin kauluksesi”, hän sanoi. Ehdin jo ajatella, että renksottaakohan se jotenkin huonosti. Ei asiat olleet niin huonosti, sillä hän jatkoi: ”Sinä teet hyvää työtä. Kymmenen vuotta sitten pääsin vapaaksi heroiinista. Ja nyt olen onnellinen.” Onnellinen mies. Ottanut kutsun vastaan hääjuhlaan. Teki minutkin kiitolliseksi, ns. pelasti päivän. Rakas ystävä, muista kutsuasi. Muista omaa kastettasi: ”Minä olen sinut nimeltä kutsunut”. Miten suuri asia se on, että pieni ihminen heti ensimmäisen kriisinsä, syntymän jälkeen saa pukeutua Kristukseen, elämään ja armoon, elämän ja armon lapseksi kaikkia tuhon ja pimeyden valtoja vastaan. Synnit pestään pois ja merkitään hauras olemuksemme Kristuksen ristin merkillä, voiton ja siunauksen merkillä. Pidetään kiinni tästä diilistä Kristuksen kanssa.

c) Kolmanneksi Jeesuksen kuvauksessa Kuningas lähettää palvelijoita surmatuksi tulemisen uhalla ja tappotöiden jälkeenkin, jopa kolmeen eri otteeseen kutsuun lisää vastahakoisia ja halukkaita häävieraita. Näkee, että paljon on Kuninkaalla pelissä. Kutsuttujen vastustuksen muuttuessa äärimmillään väkivaltaiseksi, Hän yhä laajentaa kutsuttujen joukkoa.

Lopulta: Pääsylippu Kuninkaan pojan häihin tarjotaan teille ja aitovierille. Matteuksen evankeliumi käyttää kutsun viemisen viimeisestä paikasta sanaa, joka tarkoittaa tien sitä kohtaa, jossa katu menee kaupungin rajan ja muurin ulkopuolelle muuttuen avomaaksi (ei: ”tienristeys”). Kaikki kutsutaan ilman rajaa ja aittaa, ”keitä vain tapaatte”. Missä alkaa avoin maasto, eivät seinät ja muurit estä kutsun kohtaamista. Jos nyt vielä esteitä on, ne ovat vain ihmisissä. Mutta huomaa, tässä ei ole halpa nykypäivän idealistinen slogan ”siltoja, ei muureja”, vaan Jeesuksen rakkauden todellisuus, joka maksaa pal-

jon. Se maksaa Hänen elämänsä ja kuolemansa sekä Hänen ruumiissaan joka päivä, myös tänään, monia, jotka kuolevat siksi, että uskovat Kristukseen. ●

Pekka Heiskanen

Rovasti, Lieksa

Uskon perustus

room. 1: 16–17

uskonpuhdistuksen muistopäivä 10.11.

Teoksesta **Timo Eskola**: *Evankeliumi Paavalin mukaan*, Perussanoma 2003.

Kirjeen tervehdykset on esitetty ja asi-an käsittely voi alkaa. Antiikin puhetai-toon sopivalla tavalla Paavali esitti heti kirjeensä alkuvaiheessa suuren teesinsä, jota hän aikoi myöhemmin käsitellä pitkänkin ajan ja monelta eri kannalta. Hänen sanomanaan on evankeliumi, jonka hän on tuonut esille jo kirjeensä ensimmäisistä lauseista lähtien. Tämän evankeliumin sisältö on Jumalan vanhurskaus, joka ilmoitetaan ihmisille nyt uudella tavalla. Juutalaiset ymmärsivät Jumalan vanhurskauden toisella tavalla kuin Paavali. Jumalan vanhurskaus liittyi useimpien oppineiden mielestä lakiin ja Jumalan oikeudenmukaisuuteen. Jumalan odotettiin tekevän ihmisille oikeutta ja poistavan pahan maailmasta. Paavali julistaa, että Jumalan vanhurskaus tulee ymmärtää niiden Vanhan testamentin kohtien avulla, joissa puhutaan Jumalan pelastavasta työstä. Oppineena hän itsekin tiesi, että tuo termi esiintyi kirjoituksissa kyllä juuri sellaisissa kohdissa.

Siksi apostoli opetti rohkeasti, että Jumalan vanhurskaus paljastetaan evankeliumissa. Se ei liity Mooseksen lakiin siltä osin, kuin siinä on kysymys käskyistä ja oikeudenmukaisuudesta. Todellinen vanhurskaus paljastetaan vain uskolle. Jo tässä kohden kuulija saattoi ymmärtää, että vastakkain ovat usko ja lain teot. Kuinka olisi mahdollista, että joku osoittautuisi

kelvolliseksi tuomiolla, jos hänen tekonsa puhuvat häntä vastaan? Kuinka kukaan voisi olla vanhurskas, jos hän on rikkonut Jumalan pyhää lakia? Paavali väittää evankeliumin kykenevän mahdottomuuksiin. Vanhurskas saa elää uskonsa tähden, ei tekojensa tähden. Teot eivät tuo pelastusta. Vain usko lahjoittaa sen, koska sen sisältönä on itse Jumalan Poika, Daavidin suvun Messias ja kuninkaaksi asetettu koko maailman valtiias. Tämä juutalaisen Messias on valitun kansan toivo, mutta hän on samalla myös pakanoille pelastus. Evankeliumi on sama kaikille. Kirjeen suurta teesiä piti myös perustella kirjoituksilla. Eihän se muuten olisi kelvannut juutalaisille, joiden uskon perustus piti löytyä Vanhasta testamentista. Paavali leikkain kohta löytyi Habakukin kirjasta. Hän oli löytänyt Jakeen, jossa profeetta puhuu uskonvanhurskaudesta. Paavalin käyttämä profeetta Habakukin lause oli otettu jyrävästä kirjeestä. Habakuk puhui ahdistuksesta ja Jumalan kaikkivaltiuden ongelmasta. Habakukin kirjassa kansan ahdistus purkautui epätoivoon: miksi Jumala ei auta? Profeetta ratkaisi ongelman perinteisellä tavalla. Jumala oli uskollinen lupauksilleen. Jumalattomia odotti tuomio, mutta uskolliset saivat vielä kokea uudistuksen ajan ja saavut-taisivat elämän. Juutalaiset oppineet tulkitsivat tämän siten, että vanhurskaat saivat elää uskollisuutensa tähden.

Herää kysymys, miksi Paavali käytti juuri tätä Vanhan testamentin lainaus-tärkeässä perustelussaan. Onko hänen esityksellään yhteys siihen kärsimyksen teologiaan, jossa pohdittiin Jumalan halua auttaa kansaansa? Myöhemmät luvut tulevat osoittamaan, että tuo yhteys oli läheinen. Jo suuresta teesistään lähtien Paavali haluaa viestiä, että evankeliumi antaa vastauksen kärsimyksen ongelmaan. Tässä maailmassa ihmiset elävät synnillä ja monenlaisissa ahdistuksissa. Ju-

malan apua joudutaan odottamaan, ja välillä odottajien kärsivällisyyskin loppuu. Jumalan antama vastaus on kuitenkin olemassa. Siitä todistaa evankeliumi, ja siitä todistaa Jumalan lahjoittama vanhurskaus. Oikea vanhurskaus ei kuitenkaan perustunut hurskaiden uskollisuuteen. Tässä Paavali asettui juutalaista perinnettä vastaan. Hän asetti kuulijoiden eteen yllettävän väitteen. Jumala lahjoittaa vanhurskauden uskottomille ja langenneille ihmisille. Habakukin profetia oli siten sanoma uskottomien ja epäluotettavien ihmisten vanhurskauttamisesta. Siksi elämän saaminen merkitsi Paavalille nimenomaan uskonvanhurskautta. Se ”vanhurskas”, josta Habakuk profetoi, sai uuden elämän uskonvanhurskauden perusteella. Paavalin opetus tähtäsi erityisesti uskon näköalan korostamiseen.

Miksi Paavali sitten halusi käyttää juuri profeetta Habakukin lainausta opettaessaan uskonvanhurskautta? Vastaukseksi ei riitä se, että Paavalin katsottaisiin yksinkertaisesti lainanneen Habakukia voidakseen hyödyntää sanan usko (pistis) omiin tarkoituksiinsa. Alkutekstin avulla tällaista lainausta ei voisi perustella, koska se sisälsi aivan päinvastaisen käsityksen kuin mitä Paavali tässä esittää. Paavali ei enää usko perinteisen - viisusteologian opettaman ja fariseusten vaaliman - Jumalalle osoitetun uskollisuuden tuovan pelastusta Israelille. Teodikean ongelmaan Jumala kyllä Paavalin mielestä vastaa yhä sillä tavalla kuin profeetta julisti. Jumalan viha on ilmestymässä ja tuomio tulossa (Room. 1:18). Ihmistä ei pelasta tuomiolta kuitenkaan sellainen uskollisuus, jota Habakuk julisti. Ainoa asia, joka auttaa Jumalan edessä, on Kristus itse. Vanhan testamentin eli ”kirjoitusten” mainitsema uskollisuus oli muutunut pelastushistoriassa uskoksi (pistis) Jeesukseen Kristukseen. Pelastuksen painopiste on Jumalan pelastavassa van-

hurskaudessa, jonka evankeliumi tuo mukanaan. Kansan uskollisuuden tilalle tuli Jumalan uskollisuus - ajatus, jota Septuagintan teksti olisi voinut tukea, jos Paavali olisi päättänyt käyttämään sitä. Paavali tarvitsi kirjeeseensä kuitenkin toisen käsitteen, ihmisen uskon. Siksi hän ei voinut hyödyntää Septuagintaa. Oikea vanhurskaus on Paavalin mielestä uskonvanhurskautta. Usko Jeesukseen Kristukseen on Paavalille oikeata uskonkuuliaisuutta, jossa toteutuu Jumalan tarjoama pelastus. Tällaista uskonkuuliaisuutta Paavali julisti jo luvun alussa: ”jotta hänen nimensä kunniaksi johtaisiin ihmisiä kaikista kansoista uskonkuuliaisuuteen” (1:5). Tässä näemme todellisen uskovan rabbin tulkintamallin. Paavali lainasi Vanhaa testamenttia ja Sovitti sen yksityiskohtaisesti palvelemaan evankeliumin asiaa. Usko Kristukseen vanhurskauttaa, ja siitä kirjoitukset todistavat. ●

Timo Eskola

TT, Suomen teologisen instituutin tutkija

Valvokaa!

MATT. 25:1–13

VALVOMISEN SUNNUNTAI 17.11.

Vaikkei välähdä valvontakamera, värähtää kuitenkin autoilija. Sama tapahtuu, kun ilmestyy miekka-auto näköpiiriin. Kavahdamme heitä ja toivomme heitä lisää. Poliisi valvoo, koska Paholainenkaan ei nuku. Esivalta ei kanna miekkaa turhaan. Kristillisyyden vähentyessä, oikea ja väärä hämärtyvät, itsehillintä kuihtuu ja luotamus katoaa. Jos Jumalan sanaan sidotut omattunnot menetetään, mikään hallitus, laki ja valvonta ei riitä. Olisiko vähässä väärä kuitenkin oikea paljossa? Olisiko puolisonsa ja perheensä pettävä kuitenkin luotettava yhteisissä asioissa? Kirkovuoden toiseksi viimeisen sunnuntain tolpassa lukee ”valvokaa”. Viisaat värähtävät tarkistamaan, onko kaikki hyvin. Tyh-

mät eivät edes herää, valvomisesta puhumattakaan. ”Kun laiskaa lyöt, niin ahkera värähtää”, sanoi **Laestadius** sanan saarnasta. Matteuksella asettuu valvominen ja Jumalalta saatujen lahjojen käyttö Jeesuksen toisen tulemisen ja viimeisen tuomion yhteyteen. Tarvitaan Valvomisen sunnuntai, jotta muistaisimme valvoa joka hetki. Tuomiopäivä tulee, vaikkei tuomitsevaan Jumalaan uskoisikaan.

Päivän evankeliumit ovat tehneet monesta viime viikkojen sunnuntaista luottamuksen, ilon ja riemun päiviä. Tänä tunnelma vakavoituu. ”Silloin taivasten valtakunta on oleva tällainen.” Tosi valvojat ovat aina ottaneet sanan ”silloin” omaa aikaansa tarkoittavaksi. Kaksi valtakuntaa on yhä keskelläme: taivasten ja helvetin. Kymmenen morsiusneitoa ovat täällä meidän joukossamme. Pitkien öiden aika on käsillä niin vuoden kulussa kuin maailman menossa. On lamppujen kuntoon laittamisen aika: puhdistautukaa, varustautukaa, odottakaa.

Päivän erinomaiset virret 148 ja 153 virittävät sopivaa taajuutta. ”Herää Herran seurakunta”, sillä valvomisesta on turha puhua ennen heräämistä. (Ef 5:14; Ilm 3:2) Herätyssaarna ei saa koskaan vaieta. Oletko uudestisyntynyt, vai onko vanha ihminen ruvennut jumaliseksi? **A. Achreniuksen** virsi ”Herää nouse nukumasta” vuodelta 1746 on 15 säkeistöistä kutistunut viiteen eli yhtä vähiin kuin herätykset ja valvominenkin. Kuka enää saarnaa ”syntipuvun riisumisesta”, kun kallis armo on tuunattu halvaksi hyväksynnäksi, jolla vanhurskautetaan synti, vaan ei syntistä. Valvominen erottaa kristinuskon ja kristityn maailmanmenosta ja muotojumalaisuudesta. Kristityn huomio ei ole ilmaston muutoksessa, vaan sydänten. Et saa rakastua tähän pimenevään ja katoavaan maailmaan. Aika on lyhyt. Pian on pitkä jäähyväiset tälle maailmalle. Kristityt odottavat Jeesuksen paluuta ja

uusien taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu. Kaikki vähempi olisikin liian vähän ja enempiä ei voi olla. Puhumme suuresta toivosta.

Sielun pelastuksen- ja taivasasiassa Jeesus käytti monesti kuvausta häistä. Vaikeasti ymmärrettävää selitettiin helpomalla. (Esim Matt. 21:1–14; Luuk. 12:35–40) Sulhanen on aina Jeesus ja morsian ja morsiusneidot ovat seurakunta. Tämä on pelastushistorian teema: Isä haluaa Pojalleen puolison ja siksi luo ihmisen, Iisakille etsitään Rebekka, Jaakob palvelee Raakelin tähden, valittu kansa kamppailee ollakseen uskollinen Herralleen, Jeesuksen lunastustyö ostaa ja Pyhä Henki sanalla ja sakramenteilla kokoaa seurakunnan, jota vielä valmistetaan. Vielä on nähtävä kristillisen nimeä kantavan kirkon hirveä uskottomuuden aikakin (Ilm. 17 ja 18) ja luopumuksen kulttuuri, jossa ei ole enää mitään jaloa ja kaunista eikä kuulla enää sulhasen ja morsiamen iloista ääntä. Kaikki on pilalla, avioliittokin. Sitten koittaa se hetki, josta Raamattu sanoo: ”Nyt on tullut Karitsan häiden aika. Hänen morsiamensa on valmiina.” (Ilm. 19:7) Tähän on ihmiskunnan historia tähännyt. Tätä varten kaikki. Tavallinen, tuntematon tyttö on valmistettu kuninkaallisiin häihin, taivaan hovin tapoihin. Häjäjuhla on kuva Jumalan lasten perille pääsystä.

Kysymys ei ole kenestä tahansa, vaan sellaisista, jotka ovat ottaneet lampunsa ja lähteneet sulhasta vastaan. (Ps. 119:105) He olivat ottaneet Raamatun sanan ja Kristuksen seuraamisen tosissaan. Uskollisuus Jeesukselle on uskollisuutta hänen sanalleen ja lopunajan oikea seurakunta tunnetaan juuri siitä, että se ”noudattaa Jumalan käskyjä ja pitää Jeesususkon” (Joh. 14:23,24, Ilm. 12:17 ja 14:12). Ystävättäret viettivät aikaa morsiamen kanssa. Laulettiin lauluja sulhasesta ja rakkaudesta. Illan pimetessä ja viilenty-

essä lähdettiin soihtujen valossa matkaan sulhasta vastaan sovitettuun paikkaan. Näe, näy ja pysy lämpimänä! Kyllä ihmisestä näkyy ja kuuluu, mikä on hänelle tärkeää, mitä johtotähteä hän seuraa ja mille sydän palaa. Mikään matka, ei taivasmatkakaan tule tehdyksi ilma liikkeelle lähtöä, ensimmäistä askelta. Tämä astumaton ensimmäinen askel on monen uskon ongelma. Olet rukoillut Jumalan apua ja johdatusta, mutta jos vene on paikallaan, sitä ei voi ohjata. Lähde liikkeelle Jeesusta vastaan!

Jeesuksen tulon viipyminen on vaikeaa Jumalan kansalle ja pilkan aihe uskos- ta osattomille. (Ilm. 6:10,11; 2. Piet. 3:3,9) Mutta tuo aika ei ole Jumalan viivyttelyä, vaan pitkämielisyyttä. Kysyy rohkeutta olla uskon tunnustaja, sillä sen verran kylmät tuulet puhaltavat meidänkin maassamme elävää kristillisyyttä vastaan. Herätysssaarnat ja -virret vaikenivat. Tu- let sammuvat, samaa sameutta kaikkialla. Tulkintakristinusko on häivyttänyt totuuden, eikä ilman totuutta voi elää, kuolemista puhumattakaan. Jeesuksen vertaus ei silti moiti nukahtaneita. Morsiusneidot olivat valmistuksensa tehneet. Ehkä lepoetki oli tarpeen. Valvominen on ymmärrettävä valmiina olemiseksi ja nukkuessakin voi olla valmis. Sitten kuului puolenyön huuto: ”Ylkä tulee! Menkää häntä vastaan!” Kuka huusi? Mistä ääni tuli? Nyt ei enää sanota ”herätkää ja valvokaa”, sillä niiden aika on ohi. Paljastuu karmaiseva ero, mikä jakaa odottajajoukon ja jonka Vanhan testamentin loppu kuvaa. (Mal. 3:18–20) Eivät tienneet viisaatkaan, kuinka huonosti tyhmien asiat ovat. Hengellistä valvomista ja valmiina olemista ei voi antaa toiselle. Tässä mielessä ”jokainen tulee omalla uskollaan autuaaksi”, sillä uskolla, jonka Pyhä henki vaikuttaa sanan ja sakramenttien kautta jokaisessa, joka ei Jeesusta torju.

Monet vavahduttavat sanat kiirivät

tekstistä saarnaan: ”Ylkä tulee. Menkää häntä vastaan! Meidän lamppumme sammuvat. Ne, jotka olivat valmiit. Ovi suljettiin. Valvokaa” Jeesus ei sano ”valvo”, vaan ”valvokaa”: Kristitty ei valvo yksin, toki yksilönä, mutta myös perheenä, seurakuntana, Kristuksen kirkkona. Suurta on kuitenkin se, että on jotakin, mitä voi ja kannattaa odottaa ja valmiina voi sittenkin olla. ●

Keijo Rainerma

Kankaanpään seurakunnan kirkkoherra

Kristus, kaikkeuden Herra

MATT. 25:31–46

TUOMIOSUNNUNTAI 24.11.

Vielä tulee tuomiosunnuntai, ei vielä tuomiopäivä. Sekin koittaa. Niin kuin syntiinlankeemus historiallisena tapahtumana varmistaa, ettei maailmamme aina ole ollut tällainen ja siksi on toivoa, kertoo viimeinen tuomio, ettei maailmamme loputtomasti jatku tällaisena, vaan oikeus tapahtuu, hyvä voittaa, siis toivo on. Sana ”viimeinen” on historiaa. Tärkein merkki ja suurin valvomisen uhka Jeesuksen tulemisen odotuksessa on elämän soljuminen totuttuun tapaan. Sellainen tuudittaa. Jumalan tuomio kohtaa myös kunniallisia miehiä ja nuhteettomia naisia. Elämme joka hetki Jumalan (ja ehkä koko taivaan joukonkin) edessä ja kerran kaikki kootaan kirkkaudessa saapuvan Jeesuksen eteen ikuista osaansa kuulemaan. Kukaan ei puutu.

Siihen saakka kunnes toisin osoitetaan, tartumme Jumalan kirjaan, joka sanoo kaiken alusta ”alussa Jumala loi taivaan ja maan” ja lopusta ”jokaisen ihmisen osana on kerran kuolla ja sitten joutua tuomiolle”. (Hepr. 9:27) Yhä enemmän lienee niitä, jotka eivät usko Jumalaan, saatikka viimeiseen tuomioon, Jeesuksen toisesta tulemisesta puhumattakaan. Ateismin mukana pyyhkiytyy pois täydellisyys, toi-

vo, lohdutus, tulevaisuus, ehdoton hyvä ja paha, oikeus ja totuus. Ilman absoluuttia suunnistushorisontti kadotetaan, elämä altistetaan suhdanteille ja vahvemman vallalle. Kukaan ei voi oikeasti elää niin kuin Jumalaa ei olisi. Mutta eikö jo kysymys ”entä jos Jumalan tuomio kuitenkin on” riitä havahduttamaan? Entä jos kuitenkin? Vaikka ihmeen levollisia ovat hekin, jotka uskovat.

Kuolemaa sentään vielä kavahdetaan. On kaksi suurta päivää: tämä päivä ja viimeinen (tuomion) päivä. Ja sitten on vielä rakas viimeinen päivä, kristityn syntymäpäivä. Jumala haluaa tehdä kuolemastani iloisen. Työtä on sanottu maallistuneen ihmisen tavaksi siirtää elämän eräpäivää, jolloin on tehtävä tili ja maksettava lasku. Olethan nähnyt mittavat klapipinot talojen ja mökkien pihamailla. Vuoroni ei ole ainakaan vielä! Ei yhtään varmaa päivää! Kuolema on demokratiaa ja tasa-arvoa. Missä ovat ne, jotka edustivat nuoruutta ja kauneutta, neroutta ja valtaa? Kaikki samaa tuhkua ja tomua. Laulu lakkaa, valot sammuvat. Ylivoimainen vastus, vihollisista viimeinen, majesteetti, joka kuitenkin kukistetaan. (1. Kor. 15:26) Elämässä on kapeikkoja. Kävelet hautausmaalla kuin suuressa kaupungissa. Sukulaisia ja tuttuja. Raja tämän- ja tuonpuoleisen välillä ohenee. Ihmiset ovat olemassa meile rajan kummaltakin puolelta. Itse kuoleminenkin on ahdas, mutta lyhyt, kuin kohdun ahtaan portin kautta elämään. Jotkut taivaan odottajat saattavat hyvinkin olla enemmän siellä, mitä rakastavat, kuin siellä missä elävät. Raamattu kuvaa kuolleiden kaksi tilaa. Uskossa kuolleilla on taivaan lepo ja ilo, epäuskossa kuolleilla kadotuksen vaiva ja itku. Kuoleman jälkeen ei tilassa enää tapahdu muutoksia, Puu kaatuu sinne, minne se tässä elämässä kallistui. Viimeisellä tuomiolla todetaan tässä elämässä tapahtuneet ratkaisut. Rikas mies ja Lasarus tiesivät ikuisen

osansa jo odotuksen tilassa heti kuoleman rajan ylitettyään, vaikka viimeinen tuomio olisikin vielä edessä päin.

Ehdoton vastuu kuuluu kristilliseen ihmiskuvaan. Edes kuolema ei anna pako-ovea. Sinä olet vastuussa omasta elämästäsi, valinnoistasi, vaikuttimistasi, sanoistasi, teoistasi, tunteistasi, sinä itse, ei esimerkiksi vanhempasi tai yhteiskunta. Hämärtynyt ja särkynyt ihmisyys alkaa eheytyä siellä, missä vastuu tunnetaan ja tunnustetaan. On kuin täyttäisit elämäsi kirjan sivuja, jotka kerran avataan. (Ps. 139:16; Ilm. 20:12) Niin kuin tapahtuneilla on aikansa, paikkansa ja nimensä, on viimeinen tuomiokin historiassa tapahtuva, ei henkinen ja vertauskuvallinen.

Tuomiopäivä on enemmän kuin tuokio vanhan maailman ja ajan ja uuden maan ja ikuisuuden välissä. Tulevaisuus ulottuu nykyhetkeen. Tänään tehdyt ratkaisut todetaan siellä. Kuolema ei kirjoita uusia nimiä eikä pyyhi yhtään nimeä pois. Kuolema muuttaa elämäsi muodon, ei sinua. Ikuisuus on kuin ajan kaiku. Kaiku vastaa niin kuin huudat. Siksi huuda avuksesi Herran nimeä tänään. (Apt. 2:21; Room. 10:13) Ja vielä enemmän: Tulevaisuus määrää nykyhetken arvon. Sen tietää opiskelija, joka valmistautuu lopputenttiin, urheilija, jonka vuosien harjoitus tähtää suureen kilpailuun ja yrittäjä, jonka tilivuoden viimeisen viivan alle jää vuoden tulos. Ilman tulevaisuutta on menneisyys vailla merkitystä. Jos viimeinen tuomio on minulle laupeudeton enkä pääse taivaaseen, kaikki on mennyt hukkaan.

Hämmentävää on tekojen voimakas korostus tuomion perusteena. Teoista ja armosta tapahtuvan pelastuksen välille näyttää jäävän ristiriita. Antaa sen jäädä. Se, mitä olemme tehneet Jeesukselle, saa ilmennyksensä teoissa lähimmäiselle. Vakavinta, mitä voit tehdä Jeesukselle on, ettet tee hänelle mitään. Siksi rukoi-

le häntä avuksesi, Vapahtajaksi ja Herraksi. Viimeisen tuomion ennakkopäätöksen voit nyt jo saada. Tunnusta syntisi ja ota vastaan synneistä päästö. Se päätös pätee myös viimeisellä tuomiolla. (Matt. 16:19) ●

Keijo Rainerma

Kuninkaasi tulee nöyränä

1. PIET. 1: 7–12

1. ADVENTTISUNNUNTAI 1.12.

Ensimmäiseen adventtisunnuntaihin kuuluu ilo ja riemu. Nämä ilmenevät myös virsiemme sanoituksissa ja sävelissä. Liturginen väri on valkoinen ja laulut julistavat ilosanomaa: ”Hoosianna! huu-detaan, kuningas nyt saapuu tänne. Tul-kaa tietä raivaamaan palmun lehvät käsis-sänne. Tervehtikää saapujaa, valtiaanne valitkaa.” (Virsi 3:1) Päivän epistolateksti on myös riemuntäyteinen julistus Jumalan hyvydestä. Jumalan hyvyys meitä kohtaan ilmenee kirkkaimmin syntien anteeksiantamuksessa ja iankaikkisen elämän lupauksissa. Saamme iloita Vapahtajastamme, sielujemme pelastajasta (jae 9).

Iloille on hyvät perusteet. Ne löytyvät meidän ulkopuoletamme, mutta ne lahjoitetaan meille. Pelastus ei perustu meidän ansioihimme, vaan Jeesuksen sovituskuolemaan ristillä. Golgatalla tapahtunut syntien sovitus ei jää turhaksi, kun se lahjoitetaan meille. Kun tulemme uskon kautta osalliseksi tästä pelastuksesta, se synnyttää lahjan saajassa iloa. Siksi puhumme kasteesta. Me voimme iloita kasteesta, joka liittyy meidät Vapahtajaamme.

Jotkut pitävät Pietarin kirjettä kasteaarnana. Tämä on osuva ilmaisu. Kaste korostaa juuri Jumalan suurta pelastuksen lahjaa. Juuri kasteessa ihminen on liitetty Jeesuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen. ”Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen

kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän.” (Room. 6:5) ”Hänen kauttaan te uskotte Jumalaan, joka herätti hänet kuolleista ja antoi hänelle kirkkauden, niin että te uskoessanne myös panette toivonne Jumalaan” (1. Piet. 1:21) Kaste on Kristuksen kuolemaan liittämistä. Vielä enemmän; kastettu liitetään myös Kristuksen ylösnousemukseen, jotta me nousisimme kuolleista hänen kanssaan ”niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta”.

Nämä puheet sisältävät myös henkilökohtaisemman näkökulman. Pietari on itse elävä esimerkki Jumalan uudestisyntyvästä voimasta. Herransa kieltänyt, maansa myynyt apostoli oli saanut syntyä uuteen toivoon Kristuksen ylösnousemuksen ansiosta (Luuk. 24:34, 1. Kor. 15:5). Tämä armon ihanuus koskee jokaista kristittyä: ”Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.” (Mark. 16:16).

Pelastuksesta voi iloita – niin kuin perinnöstä iloitaan. Raamattu itse puhuu pelastuksesta perintönä. Kristityllä on vahvat lupaukset iankaikkisen elämän perinnöstä, vaikka vielä edetään odotuksessa. Perintö on odottamassa, vaikka vielä menee hetki, ennen kuin siitä pääsemme täydellisesti nauttimaan. Tämä perintö on talletettuna taivaissa; siellä missä koi tai ruoste ei pääse sitä turmelemaan. Siksi kristitty saa riemuita ja iloita, vaikka vaelluksemme on vaivaista ja monien kiusausten keskellä täyteistä. Pietari tietää tämän itsekin ja kirjeessään hän muistuttaa, että pelastuksen riemu on todellista myös koettelemusten keskellä. Koettelemukset eivät siis tarkoita, että perintöosa olisi mitätöity tai että usko olisi turha. Nämä kiusaukset (to dokime) kirkkoraa-mattumme kääntäen epistolatekstissä monikkomuotoon ”koettelemuksiksi” (j. 7) Koettelemuksia on siis monenlaisia, mutta niistäkin voi oppia kiittämään. Pie-

tari vertaa koettelemuksia kultaan, joka koetellaan tulesa. Aito kulta kestää kokeen eikä muutu kuonaksi.

Bo Giertz kirjoittaa kommentaarissaan: ”Myös uskolla on tulikoheensa... ja sen kokeen kestäminen on takeena siitä kirkkaudesta ja kunniasta, joka on tulos. Uskon syvin olemus on ilmaistu sanoissa: ’Häntä te rakastatte, vaikka ette ole häntä nähneet’. Jälleen Pietarin äänensävy kuulostaa hyvin henkilökohtaiselta. Hän rakasti Herraansa ja tiesi, mikä etuoikeus sisältyi siihen, että hän oli nähnyt Jeesuksen sekä ennen ylösnousemusta että sen jälkeen. Nyt hän iloitsee niistä tuhansista, jotka rakastavat Jeesusta, vaikka eivät ole saaneet nähdä häntä. Ehkä hänen miellesään ovat Jeesuksen sanat Tuomaalle: ’Autuaat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat!’ Eräessä mielessä hän on heidän kaltaisensa: hän on matkalla kohti uskonsa päämäärää, sielunsa pelastusta. Juuri niin on pelastuksen laita. Se on meidän omaisuuttamme samanaikaisesti juuri nyt ja kerran tulevaisuudessa. Kristitty voi sanoa, että hän on pelastettu. Se tapahtui Golgatalla ja kasteessa. Mutta samalla pelastus on hänen edessään, päämäärä, jota kohti hän kurrottautuu, mutta jota hän ei ole vielä saavuttanut.” ●

Taito Heikkilä

Kiitos isänmaasta

JOH. 8:31–36

ITSENÄISYYSPÄIVÄ 6.12.

5.MOOS 8:10-17

Isoäiti otti leipäveitsen käteensä. Hän teki tottuneesti kaksi syvää ristikkäistä viiltoa juuri leipomaansa leipään. Lapsi katsoi häntä ihmeissään. Miksi sinä noin teit? hän kysyi. - Siksi, että risti leivän päällä muistuttaa, että kaikki hyvä tulee Jumalalta, isoäiti vastasi.

Kiitollisuus Jumalaa kohtaan saa näkyä arjessamme. Erityinen kiitosaihe on itse-

näisyytemme, jota saamme tänään juhlia. Vanhan testamentin lukukappale kutsuu meitä muistamaan lahjojen antajaa –Jumalaa.

”Kun sinä syöt ja tulet ravituksi, niin ylistä Herraa, sinun Jumalaasi, siitä hyvästä maasta, jonka hän on antanut sinulle. Varo, ettet unhota Herraa, sinun Jumalaasi, ja muista noudattaa hänen käskyjensä, oikeuksiansa ja säädöksiensä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan.” (5. Moos. 8:10–11)

Jakeet 10–11 opettavat, että Jumalaa saa kiittää kaikesta hyvästä. Unohtamisen vaara on todellinen. Kun perustarpeet ovat tyydytetty ja olo kylläinen, Jumala unohtuu kovin helposti.

Jakeissa 12–17 toistetaan kertomus neljästä Jumalan teosta, jotka hän on kansansa eteen tehnyt. Ensinnäkin, kansan ei tule unohtaa, että Jumala vei kansan pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä (j.14). Kansa, joka eli orjuutettuina sai vapauden kokemastaan todellisesta riistosta. Tästä kansasta tuli Jumalan pyhä kansa, joka eli Jumalan liitossa (2. Moos. 19:6). Egyptistä vapautuminen oli merkittävä pelastushistoriallinen tapahtuma. Se kertoo Jumalan armosta. Ansiottomasta rakkaudesta. Armoa on mahdotonta selittää inhimillisen ymmärryksen kautta; kyse on luottamuksesta ja turvautumisesta Jumalaan. Kyse on myös siitä, että kansa on riippuvainen Herrasta.

Toinen asia, jonka kansa oli unohtaa, koski Jumalan johdatusta erämaassa. Hän varjeli kansansa askeleita näiden asetellessaan jalkojaan erämaan kamalalle. ”Kuljetti sinua suuressa ja hirmuisessa, myrkyllisten käärmeiden ja skorpionien ja kuivien, vedettömien maiden erämaassa, vuodatti sinulle vettä kovasta kalliosta.”(j. 15). Jumalan varjelus ulottuu pieniinkin yksityiskohtiin asti – onpa hiustemmekin lukumäärä laskettu!

Kolmanneksi, Jumala vuodatti vettä ko-

vasta kalliosta. Tästä kertovat muun muassa kohdat 2. Moos. 17:1–6; 4. Moos. 20:11; Ps. 78:15–20; 114:8. Paavalin mukaan tuo kallio oli Kristus (1. Kor. 10:4)

Neljänneksi, Jumala muistutti kansaa siitä, että hän kykenee ruokkimaan kansansa vaikka erämaan keskellä. Ruokkimisihmeet ovat Jumalan peruskauraa. Tällä kertaa ne olivat tarpeen myös kärjävällisyyden opettamiseksi. ”Ja antoi erämaassa sinulle mannaa syödä, jota sinun isäsi eivät tunteneet nöyryyttääksensä ja koetellaksensa sinua ja lopuksi sinulle hyvää tehdäksensä.”(j.16).

Manna-ihmeen tarkoituksena oli koetella kansaa. Luottaisiko kansa siihen, että Jumala pitäisi huolta omistaan myös seuraavana päivänä? Keräisikö kansa varastoon ylimääräistä, vaikka Jumala oli kyseisessä tilanteessa käskenyt keräämään vain tarvittavan määrän? Jumala kasvatti näin koetusten kautta kansaansa. Koettelemusten ja vaivojen kautta hän lujitti – ja edelleenkin lujittaa meitä itseensä. Kaiken kaikkiaan jakeet 10–17 muistuttavat siitä, että Jumalan varjelus näkyi konkreettisina asioina; suuressa pelastushistoriallisessa kertomuksessa.

Päivän lukukappale päättyy kuulijoiden haastamiseen. Tutki sydäntäsi, kun kuulet nämä sanat ja varjele itseäsi kuvitelmilta, että olet omien ansioidesi tähden saanut Jumalan hyvyiksi osaksesi. Kyse on näet armosta. ”Älä ajattele sydämessäsi: ’Oma voimani ja oman käteni väkevyys on hankkinut minulle tämän rikkauten’”(j. 17)

Siksi isoäidin viisas on paikallaan tänään; risti on todella tärkeä muistutus Jumalan huolenpidosta. Kirkkaimmin Jumalan rakkaus meitä kohtaan ilmeneekin juuri Jeesuksen ristissä. Hän näki syntimme ja tiesi ylpeytemme. Hän ei jättänyt meitä synnin orjuuteen, vaan tuli vapauttamaan meidät. Hän antoi henkensä edestämme ja opetti meitä myös kiittä-

mään siitä. Erinomainen tapa viettää itenäisyyspäivää on siksi polvistua Herran ehtoolliselle. Siinä Herra vakuuttaa meille syntien anteeksiantamusta. Tulemme ravituiksi ja meitä rohkaistaan suuntaamaan kiitoksemme hänelle, jolle kiitos ja kunnia yksin kuuluu. SDG. ●

Taito Heikkilä

Kuninkaasi tulee kunniasa

2. ADVENTTISUNNUNTAI 8.12.

LUUK. 12:35–40

Kirjoitus julkaistu aiemmin *Perustassa* 6/2016.

Raamatussa ja erityisesti Uudessa testamentissa Jeesuksen toinen tuleminen, paruusia, on selkeästi esillä. Se on pelastushistorian päätepiste, ja pelastushistoria antaa kehyksen sille, mihin painopiste meidän kristittynä olemisessamme, uskossa ja kilvoituksessa Jumalan tahdon noudattamiseksi, asettuu. Se on myös välttämätön päätepiste: Ei voi ajatella luomista eikä Kristuksen sovitustyötä ilman Jumalan tahdon lopullista ja ehdotonta toteutumista. Elämme nyt jännitekentässä, jossa Jumalan luomassa maailmassa Jumalan hyvä ja pyhä tahto toteutuu vain osittain, mutta jossa synnin syyllisyys on sovitettu. Ratkaiseva korjausliike on tapahtunut kaiken uudistamiseksi ja paratiisin harmonian uudelleen palauttamiseksi. Valta ei kuitenkaan ole täydellisesti ja lopullisesti palautettu Jumalan käsiin siinä merkityksessä, että Hänen tahtonsa vallitsisi kaikessa rikkeettä. Vastustavat voimat ovat vielä valloillaan.

Heprealaiskirje toteaa: ”Sinä teit hänet vähäksi aikaa enkeleitä halvemmaksi, kirkkaudella ja kunnialla sinä hänet seppelöitsit, ja sinä panit hänet hallitsemaan kättesi tekoja; asetit kaikki hänen jalkojensa alle.” Sillä, asettaessaan kaikki hänen valtansa alle, hän ei jättänyt mitään hänen allensa alistamatta. Mutta nyt

emme vielä näe kaikkea hänen valtansa alle asetetuksi.” (Hepr. 2:7-8 KR 33/38; nykyinen KR voi johtaa harhaan puhussaan kaiken alistamisesta ihmisen valtaan, Konteksti kertoo ihmisen tarkoitettavan ihmiseksi tullutta Jumalan Poikaa. Alkuteksti ei puhu ihmisestä, vaan ’hänestä’ viitaten alennettuun ja korotettuun Kristukseen, josta teksti kertoo.) Jeesuksen näkyvä tuleminen tähän maailmaan on välttämätön tapahtuma siksi, että tässä näkyvässä maailmassa vallitsee hyvän ja pahan, Jumalan ja Saatanan valtojen kamppailu. Jos paruuksia ei tapahtuisi, merkitsisi se kamppailun jatkumista ikuisesti. Hyvä ei voitaisi koskaan. Siksi usko ja kristittyinä eläminen sisältää välttämättä tähän tulevaan loppuratkaisuun kurottautumisen ulottuvuuden. Kristillinen usko rakentuu jo tapahtuneelle syntien ja syyllisyyden sovittamiselle Kristuksen kuolemassa ja ylösnousemuksessa, mutta se tähtää myös eteenpäin. Uskontunnustus kiteyttää ajatuksen: ” – on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.” Ja tessalonikalaisille Paavali kuvaa heidän kristityiksi tulemistaan: ” – te hylkäsitte väärät jumalat ja käännytte palvelemaan elävää, todellista Jumalaa ja odottamaan taivaista hänen Poikaansa, jonka hän herätti kuolleista, Jeesusta, joka pelastaa meidät tulevalta vihalta.” (1 Tess 1:9–10). Jeesuksen tulon odotus kuuluu olennaisesti uskoon.

Päivän evankeliumissa Jeesus kehoittaa meitä valvomaan ja odottamaan Hänen paluutaan. Valmiuden tulee olla jatkuva. Näin siksi, että emme voi tietää, millä hetkellä Hän tulee. Tässäkin asiassa on jännite. Toisaalta Jeesus kertoo merkeistä, joiden perusteella Hänen omansa voivat rohkaistua odottamaan sen päivän olevan lähellä. ”Kun näette tämän tapahtuvan, rohkaiskaa mielenne ja nostakaa päänne, sillä teidän vapautuksenne on lähellä.” (Luuk. 21:18) Mutta toisaalta Hän

painottaa sen päivän olevan tunnettoman. Näistä jännitteen polttopisteistä kumpuaa kaksoiskehotus: ”Olkaa raittiit, valvokaa!” (1. Piet. 5:8) Raittius voidaan tulkita tasapainoiseksi ja pitkäjänteiseksi elämäksi, jossa voidaan istutella omenapuita, vaikka paruuksia lähestyy. (Lutherin nimiin laitettu ajatus on syntynyt vasta Saksan tappion kaaoksessa toisen maailmansodan jälkeen, jolloin Saksan johdossa haluttiin suuren auktoriteetin arvovaltaan vedoten ohjata kansaa lamaantumisen sijasta tasapainoiseen elämään ja jälleenrakennustyöhön.)

Valvominen on puolestaan asenne, jonka mukaan valmiina lopun tulemiseen on silti oltava nyt, koska Jeesus voi tulla hetkenä, jota kukaan ei voi aavistaa: ”Jos hän saapuisi tänään, Vapahtajasi – –” (Lina Sandell-Berg, Hengelliset laulut ja virret 534)

On vielä vastattava luonnolliseen kysymykseen: Mitä valvominen on? Se ei tarkoita jatkuvassa paniikitunnelmassa elämistä eikä, kuten jo nähtiin, kaiken normaalin elämän hylkäämistä. Sitä vastoin se merkitsee sisäistä vapautta ja valmiutta luopua kaikesta ja olla valmis siirtymään siihen uuteen, johon Jeesus omansa johtaa. Tärkeintä on elää jatkuvassa uskon yhteydessä Herraan ja omistaa jatkuva syntien anteeksiantamus. Tämä merkitsee kristillisen julistustradition mukaista ’lyhyiden tilivälien’ pitämistä Jeesuksen edessä. Lisäksi se merkitsee paavalilaista asennetta: Hänellä oli halu lähteä täältä ja päästä Herran luo, koska se on nykyistä elämää parempi, mutta Filipin seurakunnan (tai minkä tahansa asian, joka meillä on vielä kesken ja jota haluamme vielä jatkaa) tähden viipyminen tässä elämässä on hyödyllistä (Fil. 1:20–24). ●

Arno Toivanen

Rovasti, Iisalmen emeritus-
kirkkoherra

Julkaisijat

Suomen Evankelisluterilainen
Opiskelija- ja Koululaislähetys ry OPKO
Suomen Raamattuopiston Säätiö SROS
Suomen teologinen instituutti ry STI
Suomen evankelisluterilainen
Kansanlähetys SEKL

Päätoimittaja

Santeri Marjokorpi
santeri.marjokorpi@sro.fi
0503814288

Toinen päätoimittaja

Timo Eskola
timo.eskola@sti.fi
09 668 9550

Toimitussihteeri

Taito Heikkilä
toimitussihteeri.perusta@gmail.com
041 362 4279

Aineisto-osoitteet

santeri.marjokorpi@sro.fi
toimitussihteeri.perusta@gmail.com

Ulkoasun suunnittelu ja taitto

Teemu Junkkaala
teemu@gstj.fi

Toimitus 2019

Mattias Kaitainen, Markus Korri, Leif
Nummela, Karoliina Rauhio-Pokka
Topias Tanskanen, Arno Toivanen

Neuvottelukunta 2017–2019

Keijo Rainerma (puheenjohtaja), Juha
Auvinen, Ville Auvinen, Ruth Franzén,
Markku Ihonen, Timo Junkkaala, Ilmari
Karimies, Jussi Miettinen, Pekka
Mäkipää, Olavi Peltola, Tapio Puolimatka,
Teuvo V. Riikonen, Niilo Räsänen, Matti
Sartonen, Mauri Tervonen, Lauri Thurén,
Lauri Vartiainen, Juha Vähäsarja

Toimituksen osoite

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja

Perussanoma Oy

Tilauspalvelu ja osoitteenmuutokset

perussanoma@jaic.com
03 4246 5391

Tilauhinnat 2019

Opiskelijatilaus 20 €/vuosi,
kestotilaus 45 €/vuosi, määräaikais-
tilaus 12 kk 48 €/vuosi, irtonumero 7 €

Ilmoitushinnat

1/1 sivu: 130 mm (lev.) x 193 mm (kork.)
250€, 1/2 sivu: vaaka 130 mm x 96,5 mm
140 €, pysty 62,5 mm x 193 mm 140 €,
muut: 0,80 €/pmm, palstaleveys 62,5
mm. Hintoihin lisätään alv. (24%).

Ilmoitusten vastaanotto

aineistot.perusta@perussanoma.fi
050 361 4099

Kirjapaino

Painotalo Plus Digital

Aikakauslehtien liiton jäsen.

ISSN 0355-7111

Perusta julkaisee mahdollisuuksien
mukaan myös kirjoituksia ja komment-
teja, joita ei ole erikseen pyydetty.

Perusta-lehti painetaan ympäristö-
ystävällisesti.

**Uskon ja ajattelun avuksi
46. vuosikerta
Ilmestyy kuudesti vuodessa**